

Basisdocument Passend Traject Overleg (PTO) – Thuiszitters

Versie 8, 23 januari 2023 - definitief

Functie basisdocument

In dit document wordt het algemeen kader geschetst van de werkwijze van het PTO voor PO en VO.

Omdat de aard en omvang van de problematiek in het PO anders is dan in het VO wordt in dit document alleen het algemene kader beschreven en wordt voor het VO het werkproces in een afzonderlijke bijlage beschreven.

1. Wat zijn thuiszitters?

In het toezichtkader samenwerkingsverbanden passend onderwijs van de onderwijsinspectie wordt beschreven welke leerlingen thuiszitters (niet deelnemers aan onderwijs) zijn:

Het betreft leerplichtige leerlingen tussen de 5-16 jaar of jongeren van 16 of 17 jaar met kwalificatieplicht die:

- Niet ingeschreven zijn bij een school (absoluut verzuim)
- Die ingeschreven zijn op een school of onderwijsinstelling en die zonder geldige reden meer dan vier weken verzuimen, zonder dat zij ontheffing hebben van de leerplicht respectievelijk vrijstelling van geregeld schoolbezoek of wegens het volgen van ander onderwijs.

De leerlingpopulatie die niet naar school gaat is groter dan bovenstaande groep.

De totale leerlingpopulatie die niet naar school gaat bestaat bijv. ook uit leerlingen die een vrijstelling hebben van leerplicht, langere tijd ziek zijn zonder enige vorm van onderwijs te volgen of leerlingen die een aangepast programma volgen vanwege verschillende redenen.

2. Welke leerlingen dienen gemeld te worden?

Leerlingen die geen of geen volledig onderwijs volgen zonder dat er sprake is van een vrijstelling van leerplicht:

- Zieke (> 4 weken) leerlingen (behandeling arts, specialist, psycholoog, psychiater) zonder onderwijs met alternatief programma
- Zieke (> 4 weken) leerlingen (behandeling arts, specialist, psycholoog, psychiater) zonder onderwijs en zonder alternatief programma
- Leerlingen (niet ziek) met alternatief programma¹
- Leerlingen (niet ziek) zonder alternatief programma

3. Wat is het PTO?

Het PTO staat voor Passend Traject Overleg. Het PTO is een samenwerking tussen onderwijs, jeugdhulp en leerplicht binnen het samenwerkingsverband. Het PTO is geen vaststaand orgaan of overleg maar een netwerkorganisatie waarbij de 3 partijen samenwerken om gezamenlijk een bijdrage te leveren aan de beheersing van de thuiszittersproblematiek in het kader van het vinden van een passende plek voor elke leerling. Het PTO bestaat uit een afvaardiging vanuit het samenwerkingsverband, vertegenwoordiging vanuit jeugdhulp en vertegenwoordiging vanuit leerplicht. De vertegenwoordiging vanuit het samenwerkingsverband en leerplicht bestaat uit vaste contactpersonen, vanuit jeugdhulp wisselt dit afhankelijk van de gemeente. Vaak is de coördinator van het lokale (jeugdhulp)team het aanspreekpunt.

4. Doelen PTO:

- Monitoren van het aantal thuiszitters en bijbehorende trajecten;

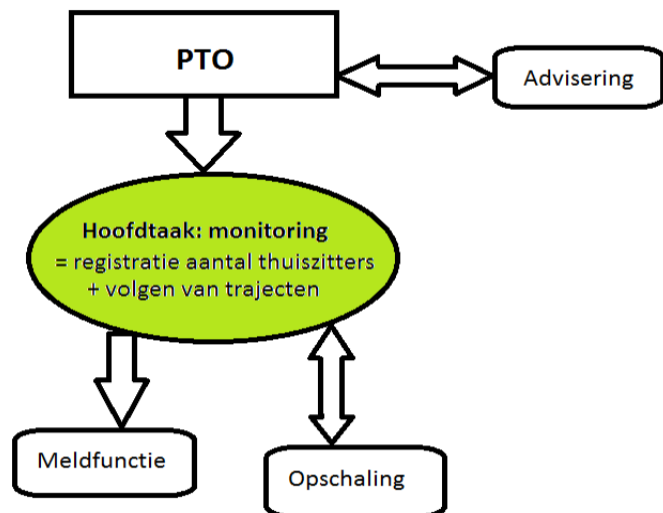
¹ Enkel huiswerk meegeven is geen alternatief

- Rapporteren periodiek naar bestuurders en politiek;
- Initiëren van samenwerking tussen onderwijs (PO en VO), jeugdhulp (gemeenten) en leerplicht voor leerlingen woonachtig in de regio Eindhoven-de Kempen zonder onderwijs of onderwijsvervangend programma;
- Indien nodig activeren van de doorzettingsmacht.

5. Wat doet het PTO?

Het PTO heeft de volgende functies.

- Monitorfunctie²: monitoren van het aantal thuiszitters en de trajecten die er lopen om deze leerlingen een passende plek te bieden. Hiermee wordt zicht gehouden op het aantal thuiszitters en komen casusoverstijgende knel- en verbeterpunten in beeld.
- Meldfunctie: In het verlengde van de monitorfunctie kan het PTO melding maken bij haar achterbannen van zaken die mogelijk niet in beeld zijn bij de verantwoordelijke instanties. De nadruk ligt hierbij niet op controleren, maar op informeren.
- Adviesfunctie: vanuit onderwijs, jeugdhulp of leerplicht kan bij de contactpersonen van het PTO vraagstukken of casussen worden voorgelegd met het verzoek om advies.
- Opschalingsfunctie³: wanneer een traject op lokaal niveau dreigt vast te lopen, of afspraken worden niet nagekomen dan kan de hulp ingeschakeld worden van het PTO. Het PTO neemt de casus niet over, maar kijkt mee en jaagt aan zodat een passende plek/passend traject voor een kind/jongere wordt gevonden (doorzettingskracht).
- Indien er geen oplossing wordt gevonden kan opgeschaald worden naar bestuurders van bijvoorbeeld gemeenten of samenwerkingsverbanden (doorzettingsmacht).

6. Wie doet wat?

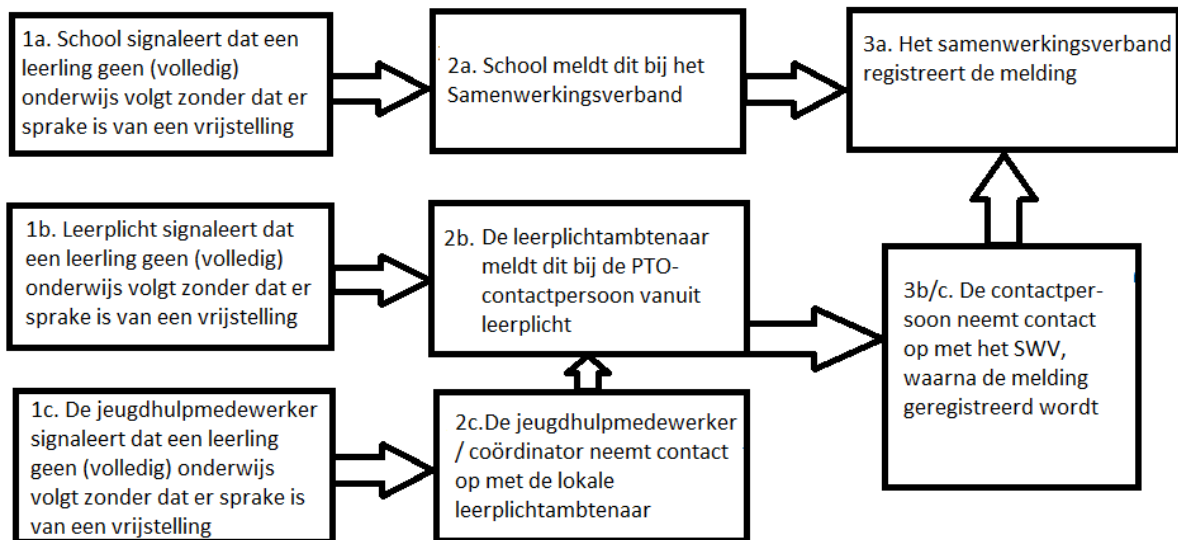
Allereerst is belangrijk te realiseren dat het PTO een aanvulling is op, maar géén vervanging van de lokale werkwijze inzake jeugdhulp en de (wettelijk voorgeschreven) werkwijze inzake schoolverzuim. M.a.w. school kan niet volstaan met enkel een melding van een thuiszitter bij het PTO, maar dient daarnaast in veel gevallen ook een DUO-melding te doen bij leerplicht, bij > 16 uur ongeoorloofd verzuim in 4 weken en/of de schoolarts in te schakelen bij veelvuldig ziekteverzuim. School blijft vanuit haar verantwoordelijkheid actief betrokken bij de thuiszitter zolang het een ingeschreven leerling betreft. Voor jeugdhulp geldt hetzelfde: een melding aan het PTO is helpend in het proces om een jongere het juiste traject te bieden, maar is geen vervanging van bestaande structuren.

² Monitorfunctie: nadere uitwerking in welke mate trajecten gemonitord worden, volgt nog.

³ Opschalingsfunctie moet nog nader uitgewerkt worden en aangevuld/uitgebreid worden met doorzettingsmacht.

- De rol van de samenwerkingsverbanden is zorgen voor een dekkend onderwijsaanbod en dat elke leerling op een school geplaatst wordt.
- Jeugdhulp biedt ondersteuning aan jeugdigen en hun ouders/verzorgers op het gebied van opvoeding en ontwikkeling.
- De rol van leerplicht bestaat uit het toezicht houden op de naleving van de leerplichtwet en te handhaven wanneer er sprake is van verwijtbaarheid t.a.v. het niet naleven van de Leerplichtwet.

De werkwijze is als volgt:

- Stap 1a. zal in de praktijk meer voorkomen dan stap 1b en 1c.
- De PTO applicatie is inzichtelijk voor de contactpersonen van resp. het samenwerkingsverband, leerplicht en jeugdhulp. De contactpersonen krijgen alleen die casussen te zien van leerlingen uit hun eigen gemeente(n)/werkgebied.
- Het samenwerkingsverband is wettelijk verplicht thuiszitters te registreren en monitoren. Derhalve is toestemming van ouders voor registratie niet vereist. Wel dienen ouders op de hoogte te worden gesteld van een registratie in het PTO-systeem. Het is aan de melder om dit aan ouders mede te delen.
- Zie ook filter bijlage 1

7. Gemeld bij de juiste contactpersoon, en dan?

Wanneer een thuiszitter gemeld is en geregistreerd is in de applicatie door het samenwerkingsverband, is deze melding zichtbaar voor de contactpersonen PTO van resp. het samenwerkingsverband, leerplicht en jeugdhulp. Het PTO inventariseert op basis van de informatie uit de melding wie betrokken is.

Als trajecten al lopen is de functie van het PTO het *monitoren* van de voortgang van deze trajecten. (zie ook punt 5)

Indien er nog geen traject is, dan wel trajecten niet op gang komen of stagneren is de functie van het PTO het *adviseren, opschalen of doorzettingsmacht uitoefenen* (zie ook punt 5).

Alle contactpersonen koppelen de bespreking en advies terug naar de betrokken school, de leerplichtconsulent en generalist. Verantwoordelijkheid voor het uitvoeren van acties ligt bij resp. school, de leerplichtambtenaar of de generalist. De stand van zaken en voortgang t.a.v. de leerling wordt periodiek, afhankelijk van de casus, door de direct betrokken school, generalist resp. lpa doorgegeven aan de contactpersoon PTO. Zodoende wordt de voortgang van het traject gemonitord.

- Zie bijlage 1 voor een overzicht van de contactpersonen vanuit onderwijs, leerplicht en jeugdhulp.

8. Als Ouders een vrijstelling op medische/psychische gronden aanvragen (5 onder a)

Aanvraag vrijstelling 5 onder a Leerplichtwet

- Ouders vragen een vrijstelling op medisch/psychische gronden aan (5 onder a Leerplichtwet);
- Een vrijstellingsaanvraag wordt door ouders ingediend bij de leerplichtambtenaar van de woongemeente van de leerling.
- De vrijstelling ontstaat als een onafhankelijk arts van Argonaut of de GGD (of andere door B&W aangewezen deskundige) schriftelijk verklaart dat de leerling niet in staat is onderwijs te volgen.

Er zijn twee verschillende scenario's mogelijk voordat de vrijstelling 5 onder a wordt aangevraagd;

1. Het kind heeft nog geen onderwijs gevolgd
2. Het kind heeft al wel onderwijs gevolgd
 - Indien het kind nog geen onderwijs heeft gevolgd is in de regel de problematiek naar aanleiding waarvan ouders een aanvraag voor een vrijstelling doen bekend bij jeugdhulp en leerplicht. Zodra de vrijstellingsaanvraag bij leerplicht is ingediend, wordt het samenwerkingsverband hiervan op de hoogte gesteld. Als het kind wel onderwijs heeft gevolgd wordt ook de lb-er van desbetreffende school op de hoogte gesteld.
 - Zodra de vrijstellingsaanvraag bij leerplicht is ingediend, vindt een gezamenlijk overleg plaats met betrokkenen (ouders/verzorgers, school of schakelfunctionaris, SWV, jeugdhulp, leerplicht en een door B&W aangewezen onafhankelijke deskundige).
 - Doel van dit overleg is onderzoeken of er een maatwerktraject onderwijs-zorg kan worden vormgegeven waarbij de leerling ingeschreven blijft aan een school en er geen vrijstelling nodig is.
 - Als na afweging van alternatieven de onafhankelijke deskundige tot het oordeel komt dat de leerling niet geschikt is om onderwijs te volgen, wordt een vrijstelling verleend.
 - Deze vrijstelling is in beginsel geldig voor de duur van één schooljaar en zal elk jaar opnieuw vóór 1 juli moeten worden aangevraagd voor het daaropvolgende schooljaar.
 - De leerplichtambtenaar meldt de vrijstelling bij het samenwerkingsverband aan.
 - Als vrijstelling wordt verleend wordt het dossier gesloten en indien van toepassing wordt het kind op de school van herkomst uitgeschreven.

Terugkeer naar onderwijs gedurende vrijstellingsperiode

- Als een leerling gedurende de vrijstelling weer in staat is gedeeltelijk onderwijs te volgen, doet leerplicht hiervan melding bij de IB-er van de laatste school van inschrijving (indien van toepassing) en bij het samenwerkingsverband.
- De school van herkomst onderzoekt of onderwijs, hoe summier ook, kan aanvangen.
- Als er geen school van herkomst bestaat neemt het samenwerkingsverband contact op met een van de schakelfunctionarissen binnen het samenwerkingsverband om te onderzoeken of onderwijs, hoe summier ook, tot de mogelijkheden behoort.

Terugkeer naar onderwijs na de vrijstellingsperiode

- Als de vrijstelling afloopt en de leerling (weer) in staat is (gedeeltelijk) onderwijs te volgen, melden de ouders dit bij de school van herkomst of melden de leerling aan bij de school van voorkeur als er nog geen school betrokken is.
- Als de ouders in gebreke blijven en de leerling niet aanmelden, neemt leerplicht contact op met de laatste school van inschrijving (indien van toepassing) en met het samenwerkingsverband.
- De school (de voorkeurschool van de ouders of de laatste school van inschrijving) doet onderzoek naar de ondersteuningsbehoefte van de leerling. Als de school niet in staat is het onderwijs voor deze leerling te verzorgen, gaat die school op zoek naar een andere school.

Bijlage 1

Contactpersonen PTO
update maart 2024

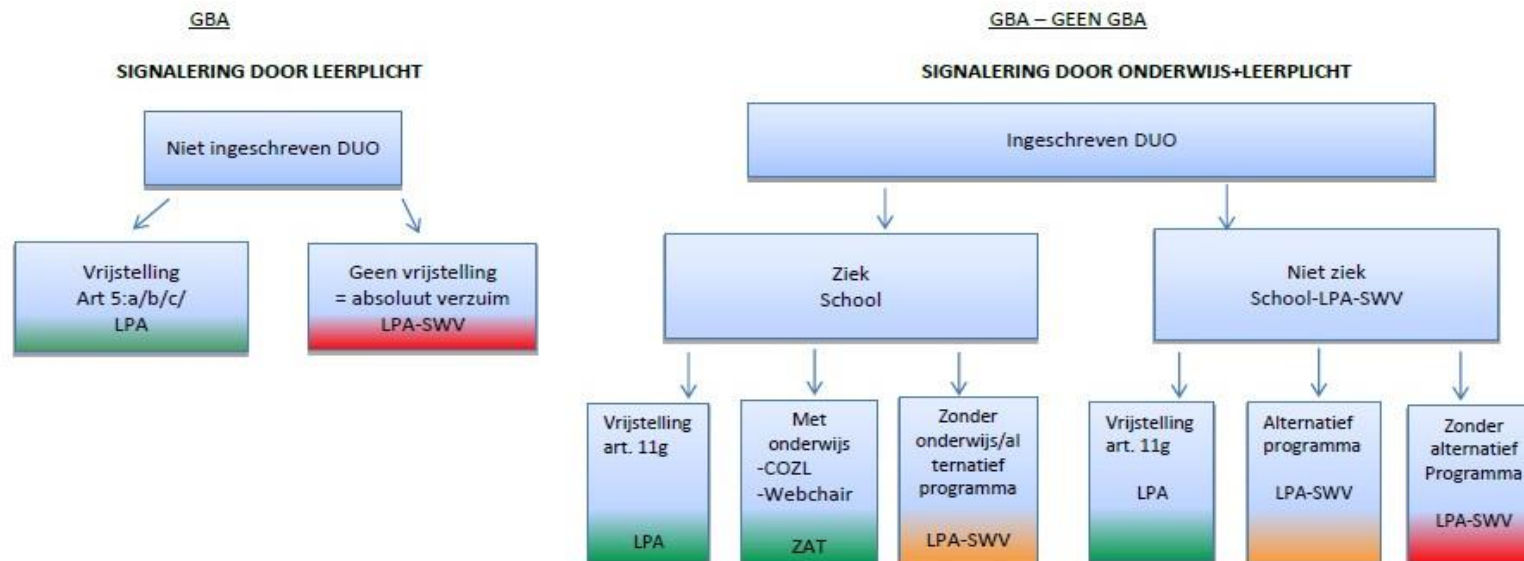
Samenwerkingsverbanden	Contactpersoon	Telefoon	email
Samenwerkingsverband Eindhoven en Kempenland (RSV PVO) (Eindhoven, Son, Best, Bergeijk, Bladel, Eersel, Geldrop-Mierlo, Heeze-Leende, Oirschot, Reusel-de Mierden, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre)	Renske Luijten (orthopedagoog PCL)	040-2110112	
Passend Onderwijs PO Eindhoven (Eindhoven, Son, Best)	Loes Roffelsen	040-2968787 06-41615455	coordinator@po-eindhoven.nl
Passend Onderwijs De Kempen PO (Bergeijk, Bladel, Cranendonck, Eersel, Heeze-Leende, Oirschot, Reusel-de Mierden, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre)	Janine van Os	040-7878853 0626531010	jvanos@podekempen.nl

Leerplicht	Contactpersoon	Telefoon	email
namens 14 gemeenten	Hester Bergmans Karina van Meer Monica van Rooij	06-23888744 06-11950642 06-11802992	h.bergmans@eindhoven.nl k.van.meer@eindhoven.nl M.vanRooij@bladel.nl

Gemeente/ subregio	Naam	Telefoon	Email
Eindhoven	Wendy Beks	06-11189708	wendybeks@wijeindhoven.nl
BOV: Best	Annemieke Huizinga	0499-770198 06-23 997784	a.huizinga@gembest.nl
Oirschot	Jolanda van Gils	06-52746485	j.vangils@wijzer-oirschot.nl
Veldhoven	Elsemieke Rooijackers	040-258 4307 14 040	jeugd@veldhoven.nl
Kempen: Bergeijk Eersel Bladel Reusel-De Mierden	Marion Elzenga	0497-745 544	M.Elzenga@cjgplusdekempen.nl
A2: Heeze-Leende Valkenswaard Cranendonck	Monique Warmink	040-2241459	m.warmink@heeze-leende.nl
	Jack van de Kruijs	040-2083666	cjg@valkenswaard.nl
	Jeroen Janssen	0495-140495	j.janssen@cranendonck.nl
Dommelvallei+: Nuenen Son en Breugel	Ans van der Velden	06-55100465	ans.van.der.velden@plusteam.nu
	Eric Robben	06-48604496	Eric.robben@levgroep.nl
	Anita Bouwmans	0499-491470 06-55103708	a.bouwmans@sonenbreugel.nl
Waalre	Karen Splinter	040-2282500	ksplinter@waalre.nl
Geldrop-Mierlo	Esther Hollander	040-2893912	e.hollander@geldrop-mierlo.nl

Bijlage 2

FILTER LEERLINGEN PASSEND TRAJCTOVERLEG

Toelichting

GBA=Gemeentelijke BasisAdministratie

DUO = Dienst Uitvoering Onderwijs

LPA = leerplichtambtenaar

SWV = samenwerkingsverband

COZL = consulenten zieke leerlingen

ZAT = zorgadviesteam

Beschikbare bestanden om te vergelijken:

- DUO
- Applicatie K2O van leerplicht
- Thuiszittersapplicatie van het SWV
- Clientenadministratie SWV
- Opgave zorgcoördinatoren

Groen=Traject loopt, momenteel geen actie nodig

Oranje=Tijdelijke traject, vatbaar voor verbetering

Rood=Actie nodig: thuiszitter

Art. 5

a=vrijstelling vanwege psychische/medische gronden

b=vrijstelling vanwege bedenkingen inrichting onderwijs

c=vrijstelling vanwege geregeld schoolbezoek in buitenland

Art. 11g =vrijstelling van geregeld schoolbezoek vanwege

gewichtige omstandigheden